

MARIENBADBA EGYEDÜL

MONOSZLÓY DEZSŐ

H. néhány napi tétovázás után belátta, hogy Marienbadba nem indulhat egyedül. De hiába szimatolt útitársak után, a szoba sarkai úgy meredtek rá, mintha a jelennek nem lenne emléke, s az emlékeknek nem lenne utó-kora. Aztán egészen véletlenül eszébe jutott Robbe Grillet, és a filmje is, az a film, amelyben hosszú folyosók, koncerttermek, sétányok, szállodai szobák egymás hátára kapaszkodnak, s három ismeretlen alak futkározik rajtuk, bennük, néha beszélnek is egymással, vagy csak úgy, magukban. Egyetlen eszmélethez tapadó képek lehettek ezek, mert H. hiába erőlködött, nem tudott belőlük a maga számára történetet kovácsolni. Pedig az íróval két ízben is találkozott, helyesebben kétszer is hallotta, amint egy közönséggel zsúfolásig telt teremben s egy hozzá hasonló másikban felolvas. Balzacot és önmagát emlegette, igen öntudatos volt ez a párhuzam. Pedig a koncertteremben meg lehetne kapaszkodni. Vajon mikor épült? Alighanem Goethe, Gogol, Chopen után, s ilyenformán amikor ők fogatosan a városba vetődtek, nem láthattak belőle semmit. R. G. filmjét se láthatták, de a szökőkutak vize, ha meglebbentette a szél, az ő arcukba is csapódhattott, és a pávák, igen, a pávák, azok akkor is ott sétálhattak a parkban, a Tepla vizén hatyúk úsztak, s ha a Rudolf-vizet kortyolgotók menete a dombok felé nézelődött, vén fenyők integettek vissza. A szállodák akkor is sárgák és égetettsziéna-színűek voltak a háztetők. H. megmarkolta a karosszékét, de az egyelőre nem akart elindulni. Pontosan harminc év távolságnyira feküdt a város, és most pontosan olyan messzinek látszott, mint tegnapelőtt. H. azonban nem adta meg magát. Többször tapasztalta, hogy vannak színek, szagok, ízek, egy paplan zizzenése, titokzatos sercenések, kattanások, amelyek ha az embernek szerencséje van, több évet is át tudnak ugrani. Hiába kezdte Eliot a Hamvazószerdáját olyan reménytelenül; Because I do not hope to turn again. To turn again, csak a karosszéknek kell egy milliméterrel megmozdulnia. A harminc évvel arrébb fekvő városokba

menet a lépések számlálgatása felesleges, ha az ember a városba ér, a házakat sem kell egymás mellé rakni, azt sem kell tudni, másokat is eligazítóan, hogy az a bizonyos szálloda, amely ugyancsak sárga színű volt, vajon hol állt, ar- rébb innen vagy kissé távolabb. Egy ilyen városba a megérkezés is különös. Olyan, mintha egyetlen fonálra puha papuccsal taposna valaki. S az a fonál mindent mindennel összeköt, folyót, fenyőket, hegyeket, tánctermet, Erzsébetet, akit különben Dunyának hívtak. H. érezte, hogy rálépett a fonál- ra, helyesebben, hogy a koncertterem beléje költözött, de ügyelt rá, hogy semmit el ne siessen. Először is azt tudatosította, nem szabad Eliotra gon- dolnia, hiszen akkor jóformán semmit sem tudott róla, s a Hamvazószer- dáját sem ismerte. Erzsébetre sem szabad gondolnia, akit valójában Dunyá- nak hívnak, mert ő még nincsen a fonálon, valahol egy még egyelőre látha- tatlan folyosón a haját igazítja, vagy a barátnőjének mond valamit, egy olyan barátnőnek, akit H., ha látott is később, azóta elfelejtett. TAVALY MARIENBADBAN... Because I do not hope to turn again... H. elmo- solyodott, mert bizonyos volt benne, ha egymagában is, de már a fonalon egyensúlyoz. Rengeteg asztalt kellett kerülgetnie. A teremben sűrű füst terjengett, s ez némiképp meglepte, mert a bejáratnál nagy tábla hirdette: Dohányozni tilos! Szabad asztalra sajnos hosszú kereséglés után sem talált, így végül is két pirosposztgás férfihez telepedett, akik bort kortyolgattak. A többi asztalnál, ahogy így első pillantásra megállapíthatta, sört ittak, s H.-t zavarták a hatalmas korsók. A helyválasztás így sem bizonyult szerencsés- nek, a két pirosposztgásnak be nem állt a szája. H. a csukott ablakokra bá- mult, amelyeket helyenként áttört a fenyő koronája, s a tűlevelek így minduntalan az asztalára hulltak. Ez teljesen lehetetlen, állapította meg, miközben ujjjaival a tűleveleket morzsolgatta. A két pirosposztgás is helye- selt, s egybehangzóan állították, hogy a fenyőfák nem nőnek át az üvegen. A hölgykoszorú alighanem csak ekkor vonult be a terembe. Egy hosszú asztalnál foglaltak helyet. Középen éltesebb asszonyságok társaságában unott szemeket vetve a táncolókra törekeny kis fekete nő ült. H. is a tán- colókat figyelte, a furcsa ablakokról nem akart tovább tudomást venni. A koncertterem egyre inkább tornateremre hasonlított, hol felkeltek, hol le- ültek az emberek, de mindez egyúttal olyan folyamatosan történt, azt lehe- tett hinni, mindenki egyszerre ül is meg táncol is. Így mind a táncparkett, mind az azt közrefogó asztalok állandóan el voltak foglalva. H. komótosan feltápászkodott. A hosszú üldögéléstől elzsibbadt a fenéke. Elindult, s mintha hátulról lökte volna valami, mind gyorsabban közeledett a hölgy- koszorús asztal felé. Közben a táncolók között is utat kellett törnie, ami nem kis fáradságába került. A hosszú asztal közelében, a kis fekete nővel szemben meghajította magát. A nő tekintete H. feje felett keringett, nem le- hetett kitalálni, beleegyezően biccent-e. H. szélesen előrenyújtotta a kezét.

Báthory Erzsébet, mondta a kis fekete nőnek. Az nem szólt semmit, csak felállt. Amikor már táncoltak, újra elismételte: Báthory Erzsébet. A nő hátrafesztett fejjel, utálkozva táncolt, de ez inkább az arc kifejezéséről volt leolvasható, a mozdulatai habkönnyedén a férfi mozdulataihoz igazodtak. Nem szeret táncolni? kérdezte H., hogy kérdezzen valamit. Magával nem. Miért nem? kötözködött H., miközben visszakísérte az asztalhoz. Amikor a zene újra rákezdte, H. megint meghajtotta magát Báthory Erzsébet előtt. Ki volt az a Báthory Erzsébet? szólalt meg váratlanul a nő a táncparkett közepén. Száját egészen szűkre húzta, most olyanak látszott, mint egy piros penge. Báthory Erzsébet gonosz grófnő volt, magyarázta H., aki fiatal lányok vérében fürdött. Pfuj! Nem puf, ellenkezett H., Báthory Erzsébet szép volt, de maga még szebb. S tudja, miért? Mert maga az én Báthory Erzsébetem, kitaláltam magamnak. Maga megbolondult, sziszegte a kis fekete, s karját megrándította, mintha ki akarna szabadulni a páros tánc lépésből. Vegye tudomásul, Dunyának hívnak, vadászrepülő özvegye vagyok, aki a világ legcsodálatosabb férje volt, arab pilóták kiképzőtiszteként egy esztendővel ezelőtt zuhant le. Szeretőnek is olyan csodálatos volt? érdeklődött H. Szeretőnek is, vegye tudomásul. Tudomásul vettem, bólintott H., ő volt a legkülönb, és aztán lezuhant. Helyesebben maga azt hitte, ő volt a legkülönb. Kis szünetet tartott. Én azonban sokkal különb vagyok nála. Maga szerencsétlen, sziszegte Báthory Erzsébet. Ne merészeljen még egyszer felkérni! De a következő táncot és az aztán következőt is együtt táncolták. A két pirosposzsgás még mindig bort kortyolgatott, a fenyőfák a táncolók feje fölé hajoltak, diszitetlen karácsonyfáknak tűntek, bár az egyikről csengő lógott, s az időnként megcsendült. Itt lakom a közeli szállodában, a koncertteremtől két-három háznyira, hadarta H., csak egy szűk utca választ el tőle. Holnap délután jöjjön fel hozzám, a tizenhetes szobában lakom. A lezuhantak ugyanis már úgysem érdekesek. H. be se fejezhette a mondatot, B. E. kisiklott a keze közül. Széleseben haladt a táncolók között, csak két sziszegő szó szaladt utána: PIMASZ ALAK. Ezt többször is elismételhette, mert a két szó uszályként a hosszú asztalig kísérte. H. megvárta, míg B. E. a hölgykoszorú közepén a kibodorított matrónák közt helyet foglal, aztán ő is visszaült a pirosposzsgásokhoz, akik most is hevesen vitakoztak. Hogy miről, azt nem lehetett megállapítani. A hanghordozásuk azokéhoz hasonlított, akik H. életébe kikövetkeztethető hatás nélkül beleszóltak. Az egyik pirosposzsgás egy vaskos ápolónő hangját utánozta. H. tiltakozni akart, de hiszen tegnap is, tegnapelőtt is... hebegte. Ugyan már, mérnök úr, csicseregte az ápolónő hangján a pirosposzsgás. A belek olyanok, mint a hörcsögök. A másik asztal felől puskaropogás hallatszott, még hozzá nagy kaliberű puskáé. H. összerezsent. Szíven lőtt vadbi-valy közeledett. Ezt már csak az ereiben szétáradó adrenalin hajtja, nyug-

tatta magát, legfeljebb csak lebukfencezni tud a lejtőn. Miféle lejtőn? Amelyik Rhodésiában van, vagy amelyik itt, a koncertteremben? A pirosposztagások mindent összekevernek. Az előbb és az utóbb történeteket egyaránt. Az idegen emberek fecsegésében összegubancolódik a különválasztható. Nem engedik, hogy B. E. hangja után tapogatóddzon. JÓL CSÚSZIK EZ A BOR. MÁSNAP MOZIBA MENTÜNK. HOLNAPUTÁN GULYÁS LESZ EBÉDRE, ÍGÉRTE MARIKA. Miféle Marika? Neki ebből a hangzavarból ki kell mentenie B. E. hangját, amely olyan, mint ébenfa dobozba zárt drágakő. Dehát milyen is? Ha le van zárva a doboz teteje, nem lehet alája látni. Ha pedig nem lehet alája látni, akkor csak áltatta magát, hogy valóban megérkezett Marienbadba, amely mindössze harmincévnnyi távolságra fekszik a karosszéktől. Akkor csupán Eliot Hamvazószerdájával akart szembeszegülni. I do not hope to turn again. Persze az is lehetséges, hogy miután a hangoknak nincsen illatuk, nem lehet őket visszamenőleg kiszimatolni. A fenyőfán lógó csengő hangja is idegesítette. Semmi esetre sem volt ilyen éles. Ilyen fennhangon csilingelő. Inkább fátyolos, mint egy kristály, amely tapintásra jéghideg, csak belülről fénylő. Pimasz alak! sziszegte H. Ezzel is hasztalan próbálkozott. Pedig már napok óta tisztában volt vele, Marienbadba kell utaznia. Egyedül vagy társakkal, lényegtelen. Egyúttal arról sem feledkezhetett el, hogy B. E. hangjára az idővel együtt sok minden rátelepedett, az a bizonyos meglőtt vadbivaly, hosszú kórházi napok és a folyton fecsegő idegenek. Ki kell ráncigálnom valahogy alóluk, töprengett H. Akkor valami megcsikordult az asztalon, s ez a csikorgás egy megvetemedett szekrényajtó sóhajtásába keveredett. H. fejében azonnal kinyílt a dallam, arra sem maradt ideje, hogy azon tanakodjon, hány egymás után következő hang igényeltetik az ilyesmi felidézéséhez. Dvořák F-dúr vonósnégyese zendült, először halkán, aztán egyre erősebben. A marienbadi templom tornya vonóként egy szálloda homlokához görbült, az muzsikált szoprán hangon, B. E. hangján és mélyhegedűn. Közben B. E. is beszélt, szemei szikrákat hánytak, de amit mondott, abból nem lehetett semmit sem érteni. H. Báthory Erzsébet szájához közeledett, s csak akkor döbbsent rá, hogy ez a száj most is pengeként összezárul, nem akadt egy cseppnyi nyílás sem, amely a szavaknak hangot adjon. Valamennyi hang a vonóvá alakult toronyból áradt. F-dúr vonósnégyes, magyarázta H. De ez felesleges tudálékosságnak tetszett. B. E. nem ismerte Dvořáknak ezt a darabját, alighanem a többieket sem. A szája körül azonban, mintha lepkeszárny mozgatná, egy majdnem láthatatlan mosoly durcái kunkorodtak. H. fontoskodásán derült csak, vagy valamennyi férfién, akik nem találnak a megfelelő szóra, s ismeretlen vonósnégyesek mögé menekülnek? H. belátta, a dallam magyarázatára semmi szükség, annál kevésbé, mivel a szállodaszoba parányi ablakából nem is látszott a templom tornya. A szállodai szo-

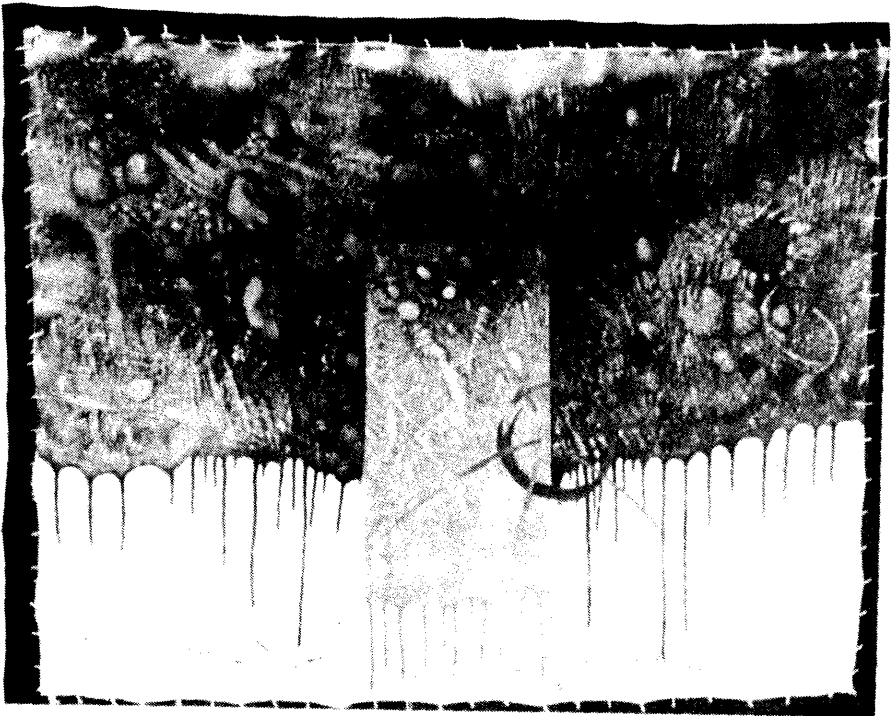
bában mindössze a rossz szállodai ágy recsegett, egyre kárörvendőbben s egyre kiábrándítóbban. Ők ketten dühödten birkóztak az ágyon, s B. E. alig látható mosolya előbb kárörvendővé, majd megvetővé torzult. Azokra a semmirevaló ringyókra pazaroltad az erődöt. Szégyentelen! H. tudta, hogy nem így van. Az a váratlan meglepetés, hogy mégis eljött, a nem remélt diadalhoz kapcsolódó gondolatai zavarták meg az izmait. De örült, hogy B. E. szitkozódik. Mennyivel rosszabb lenne, ha a mindent megértő nők anyai sajnálkozásával venné körül. Akkor végleg feladhatná a próbálkozást, teljes lenne a megszégyenülés. Hiszen egyik halott barátjának a története is itt birkózik vele az ágyban, aki annyira kívánt egy nőt, hogy a találkánál mindig felsült, végül is kétheti kísérletezés után kénytelen volt feleségül venni, mert elveszítette minden magabiztosságát. B. E. azonban nem fáradt bele dühödött nőstény átkaiba, sorolta őket kíméletlenül. S H. egyszerre erőre kapott, már ölni és szeretkezni is képes lett volna az egyre ziláltabbá gyűrött lepedőn. A lezuhant pilóta jobb volt? kérdezte később. Jobb, mondta alig rezdülő piros pengeszájjal Báthory Erzsébet. De alighogy kimondta, a hangja elrepült, s elbújt a marienbadi házak árka alá mögé. H. a házak felé pislantott, hogy megkeresse, de csak a szoba sarkai néztek vele farkasszemet, egy prolepte falióra, székek, asztalok, egy régi pohárszék, ezekkel H. semmit sem tudott kezdeni. Karján szeretkezők kék nyomait kereste, mellén B. E. harapását, de a Tepla hatyúú szárnyaikkal betakarták a bőrét, és sűrű tollazatuk alól egyetlen áruló jel se villant elő. Csüggedten a konyhába menekült, ott csapta meg orrát az illat. Kíváncsian körülnézett a mosatlan tányérok, bádogedények között, hogy forrására akadjon. Egy kis faliládikóban lakott a fűszeresüvegek között. Vanília, szerecsendió, szegfűszeg, curry, fahéj, sorolta H., mert még nem ismerte ki magát a rámaradt háztartás relikviái között. Mélyet szippantott az ismeretlen nevű illatból, magába inhalálta, megnyugodott. Ismét annak a városnak a házai között barangolt. Sőt egyre ismerősebb lett a járás, függetlenül a házak és az utcák egymástól való helyzetétől. Ezek néha egymásba tolódtak, széthúzódtak, az őket összetartó hangulattól tengelyük körül peregték, akárha egymásba fogódkodva lánc lánc eszterláncot játszanának. Különböző is minden közel volt. H. például, ha felhúzta a cipőjét, vagy levetette, hol a szállodai szobában, hol a koncertteremben, hol valamelyik bárban termett, táncolt, szeretkezett, beszélgetett, vagy éppen a vonóvá változott templomtorony tövéén találta magát, aszerint, ahogy B. E. illata irányította. Vanília? találta H. Nem, nem vanília, B. E.-nek babér-, ciprus- és gesztenyeszaga volt, s az élvezet pillanatában leginkább gesztenye. A lezuhant pilóta jobb volt? kérdezte tőle már talán ötödször is. Nem mindegy? felelte B. E. Ő már nincs, tette hozzá, mi két hete szeretjük egymást. Mi mindig szeretjük egymást, tiltakozott H. Dehogyan, tapsolt a levegőbe B. E.,

napokra kiszámíthatóan két hete. A szálloda ablakára hulló falevelek tapadtak, miközben valamennyi bárban szólt a zene. B. E. hátrafesztített fejfel táncolt, de a teste szorosán H. testéhez simult. Olyan volt, mintha mozduatlanul feküdnének egymás mellett az ágyban, az ágy forogna, pördülne, táncolna alattuk, s apró kis dörzsölések csiholnák az éjszakai szenvedély tüzét. Meddig fogunk táncolni? kérdezte H. Mindig. És mikor fogunk szeretkezni? Mindig mondta B. E. S mikor fogsz magadról beszélni? Soha. És a lezuhant pilótáról? Arról sem, soha. Miért nem? Nem érdemes arról beszélni, ami volt. De hiszen azok is mi vagyunk. Akkor tapintsd meg, tapintsd meg a tegnapot. H. összerezett, rádöbbsent, hogy már nem tudja megtapintani. Ismét a karosszékben ült, s eltűntek szeme elől a marienbadi háztetők. Egy hét is eltelt, amíg újra előkerültek. Hasztalan kutatott hangok, szagok, ízek után, régi kották között turkált, szétmállott télikabátszövetet tapintgatott, végül a lexikont is elővette. Talán az, amit mások is tudnak, neki is segítségére lesz. „Marienbad, Marianské Lázne, híres fürdőhely Csehszlovákiában, fenyvesek között Karlovarská Vrchovina déli lábánál. L: 11.970 (1959). Forrásai hideg, alkalikus, glaubersósvizek, az emésztőcsatorna és máj bántalmai, vér- és idegmegbetegedések gyógykezelése, valamint elhízás esetében gyógyító hatásúak. A 19. sz.-ban lett közismert. Balneológiai kutatóintézet és szállodaipari iskola.” Ezek a sorok rideg szűkszavúságukkal teljesen eltakarták tekintete elől a várost. A vonóvá vált torony ebek harmincadjára került, s az a kis szállodai szoba is, amely a balneológiai kutatóintézet és a szállodaipari iskola kőhalma alá tipródott, kopott keretű ablakát nem a fenyők felé, a föld mélyébe tárta. Talán mégis R. G. filmjét kellene megnézni újra, de sehol se játsszák. A moziplakátokon izmos óriások feszítgetik bicepszüket, celluloidszalag lett R. G. Marienbadjából is, amely valamelyik raktárban penészedik. De merre, hol, melyikben? Ezt keresgélni már igazán nincs ideje. Eliotnak van igaza: because I hope not... Hohó, még reménykedni se! Hiszen B. E. él valahol, és ha nem is él, az ember jelenébe a tegnap is belefér. Még az a lezuhant pilóta is, akihez csupán közvetve volt köze, s akinek a fényképét B. E. a kézitáskájában mindenhová magával hordta. A villanyóra furcsán kattant, erre a neszre felfigyelt B. E. táskája is kattant, és kinyílt. Mit kutatsz a táskámban? A kép... Ja, a kép? Nincs nálam. Rájöttem, a halottakat nem érdemes magunkkal cipelni. Néha el is szégyellnék magukat. Úgy gondolod, a halottak szemérmesebbek, mint az élők? Hát persze. Előbb-utóbb elfelejtik a testi-ségüket. De én nemcsak így szeretlek, nemcsak az ágyban, nemcsak amikor táncolunk, nemcsak amikor a szádra ültetsz, én legszívesebben felfalnálak, a gondolataiddal együtt. Azt úgyse lehet. Esküdjünk össze. B. E. törökülésben ült az ágyon. Mutatóujját sűrű, fekete hajához vonta. Annak a lezuhant pilótának magas nyugdíja van, így jobb. Végigcirógatott H. mezte-

len mellén, s az ujjai egyre lejjebb vándoroltak. H. összerándult. A homlokomat sose simogatod. Azt nem is kell. B. E. durcásan összekuporodott. A homlokod mögött csak az van, amit megtanultál. S amit az ember megtanult, előbb-utóbb elfelejti. Talán te nem, mert te azt csinálod, amit tanultál. De én, én csak élek. Baj? Nem, nem baj. Különben is te szereted a zenét, a szép képeket... Persze, hogy szeretem. Ezen az se változtat, hogy nem tudom az egyes darabok nevét, és hogy melyik festmény milyen irányzathoz tartozik. Majd én elmagyarázom. Ne, ne magyarázd el. Rólam is olyan keveset tudsz. Annyi mindenről kellene beszélni. Oh, téged nagyon is jól ismerlek. Megszagolom a pizsamádat, és tudom, ez te vagy. Megismerem a hangodat, ha befognád a szemem, a kezed érintését, a gondolkodásmódot is ismerem, amikor körülményesen arra akarsz tanítani, látod, megjegyeztem, hogy a Bach-finálé allegro mottóval végződik. Egy harminc év előtti városban át lehet mászni a falakon, fel lehet kapaszkodni a templomtoronyba, ki lehet lépni a szálloda ablakán, és azonmód a fenyőerdők túlévele alá lehet kuporodni. De ha nem az ablakon lép ki az erdei útra valaki, akkor vajon hány métert kell menetelnie? B. E. már útközben, valószínűleg a fenyőkhöz közel, kigombolta H. sliccét és a nadrágjába nyúlt. Allegro motto! mondta diadalmasan. De hogyan is hangzott ez az allegro motto? Bachnál a zongoraszólammal a cselló hangja felesel. B. E. cselló- és zongorahangon szólt egyszerre, feddő árnyalat is volt a hanglejtésében: te mindig külön akarod választani a dolgokat. Holott minden valami belül üres. Minden valami jó is meg rossz is. Helyesebben se nem jó, se nem rossz, minden valami mindennel összefügg. Nem, ez már nem B. E. mondata. Ő csak annyit mondhatott: külön akarod választani, külön akarod választani... Igen, ezt kellene, de lehetetlen. A többiek fecsegése, az évek, a távolság mindent összekever. Itt, a marienbadi fenyők alatt természetesen jó. Itt nem kalimpál az idő kereke, nincs távolság, csak B. E. érintése. Igen, az érintése. Talán ez az, ami mindenekelőtt fontos. H. az állólámpájába meredt, s az arcába zuhanó fénytől felriadt. Természetesen az íz is fontos. B. E. nedves szája széle, amelyről a csókálló rúzs az ő szájára is tapadt, homlokának, mellének, hónaljának íze, végigcsókolt testének íze, a hangja is, amely zongora- és csellóhangon egyszerre szólt, talán általánosságokhoz menekülő szavai is, amelyek az életet hirdették a lezuhant pilóták halálával. De az érintése! Ebbe kell megfogódkodni, ezt kell kikeverni valahogy, kirántani a hatytyúk szárnya alól, a tollazatuk lavínája alól, hogy ne csak megérkezzen, de el se szakadjon attól a várostól többé, mert az a város őrzi a találkozásukat. Na és nem szakadtak el egymástól? Nem lett ennek a történetnek is vége, mint ahogy minden történet egyszer megszakad? Csakhogy Marienbadban elválni nem lehet. Onnan legfeljebb vonatra lehet ülni, azzal, hogy majd ismét találkozunk. És annak, akinek harminc év után sikerül a városba érkez-

nie, azt a vonat se tudja visszavinni sehova. Hacsak a bőréről le nem hám-
latta B. E. érintését a mások érintése, a mások illata, sok kecskebékaüzű nő
egymásra hasonlító lakomája. Igenis külön kell választani a dolgokat, mert
egyetlen emberi találkozás se lehet olyan értelmetlen, hogy mindössze arra
szolgáljon, hogy magába nyelje egy új találkozás. Egyetlen találkozásnak
sem szabadna a másikba vesznie, különösen akkor nem, ha Bach fináléjába
belebúg a cselló. S ezen az sem változtat, hogy a bárban a J'attendrais-t
játssza a zenekar. Táncoljunk, te is szereted a tangót. Inkább beszélges-
sünk. Gyerekkoromban... Tudom, szakította félbe B. E., gyerekkorodban
félélt a felnőttektől, s a szüleid igazságtalanok voltak veled. Nem így volt.
Táncoljunk. A gimnáziumban a történelemtanárom Hasdrubálról és Han-
nibálról beszélt. Nem tudom, ki volt Hasdrubal, és Hannibálról sem tudok
semmit. Táncoljunk. A házunkban lakott egy lány, én tizenhét éves vol-
tam, ő tizenöt, a liftben együtt utaztunk, csókolóztunk. Tudom. És azt hit-
tétek, örökké fogjátok szeretni egymást. Táncoljunk! Miért nem tudunk mi
egymással beszélgetni? Jó, beszéljessünk. Van egy kétéves fiam. Tőle? Ter-
mészetesen tőle. Én őt soha meg nem csaltam, csak veled, ha úgy gondold.
Akkor jó. Akkor én is reménykedhetem, engem se csalsz meg, hacsak le
nem zuhanok. Ízléstelen vagy. Táncoljunk. A zenekar a J'attendrais-t ját-
szotta, és táncoltak, táncoltak, hogy elfelejtsék a kétéves kisfiút, a magas
nyugdij körültekintésre intő rendelkezéseit, elfelejtsék a történetek vége-
szakadó természetét. B. E. tánc közben is olyan szótlan volt, mint szeret-
kezés közben. Te olyan szótlan vagy, kezdte H. Minek fecsegni? vágott
vissza B. E., ha fecsegsz, az olyan, mint amikor békés nyáj közé vakkantó
komondorkutyát uszítasz, a gondolatok menten összegubancolódnak, szét-
ugranak, s te nem tudsz a testedre figyelni. Miért csaltad meg pont velem?
Kit? Hát azt a lezuhant pilótát? Ja, őt? Én neki se ígértem semmit és neked
se. Te is olyan vagy, mint a többi férfi, egyszerre akarsz tudni mindent,
múltat és jövődöt, de a jeleneddal gazdálkodni képtelen vagy. Te képes
vagy rá? Látod. Táncolunk. És megint eltévesztetted a lépést. Nem tangót
játszanak, hanem angolkeringőt. H. lendületet vett, hogy a helyes ütembe
visszataláljon, s erre a heves mozdulatra leállt a zene, a szoba burája zuhant
fölé. Vissza Marienbadba, biztatta magát, vissza a bárba, ott szól a zene, va-
lahol szól, csak nehezen lehet hallani. Egy sereg dolgot még meg kellene
kérdezni B. E.-től, hiszen jóformán semmit sem tud róla. Hátha nem is zu-
hant le az a pilóta? Ha nem is létezett? Hiszen a levelek a címzett ismeret-
len megjelöléssel rendre visszaérkeztek hozzá, pedig a címet B. E. adta neki.
Te írnál először, mondta. Vajon miféle baját kezelte abban a város-
ban? Talán bele is halt, s azért nem válaszolt. De mindez miért most, har-
minc év után jut az eszébe? Hiszékenyebb volt akkoriban, vagy elhitte,
hogy minden találkozás másikkal is helyettesíthető? Marienbadban, a fenyő-

erdő közelében van egy madárfütyös temető. A fák alatt feküdtek összefonódva. Boldog vagy? kérdezte H. Boldog, de a halottak, B. E. a temető felé mutatott, boldogabbak nálam. Azok már senkit se szeretnek. A szeretet fáj. És semmi mást nem mondott? Már egyetlen szót se lehet összekotorni? Ott áll a peronon, nem is integet. Piros pengeszáján végigszalad a fény. A fejét, akárcsak tánc közben, hátrafeszíti. J'attendrais. J'attendrais. Az lehetetlen, hogy semmit se mondott. H. homlokát ellepte a verejték. Vagy a marienbadi szökőkutak vizét szórta rá a szél? Odanyúlt, hogy letörölje, de reszkető ujjai B. E. vékony kis kezébe ütköztek. A vonóvá hajlott torony a szálloda húrjaihoz közeledett. H. pupillája kerekre tágult. De hiszen te sose simogtad meg a homlokom, sóhajtotta.

Gondolatok a földről, olaj, 1989